

A Study on The Smart Phone Cyberloafing Activities Of Universty Students In Turkey

Meltem GÜLNAR*¹, Haluk ÜNSAL²

Abstract

This study investigates the in-class cyberloafing activities of university students in Turkey. The survey model was used in the research. The study group of the study consists of 140 students who were selected by simple random sampling method in the Department of Music Education, Art Education, Social Studies Education and Guidance and Psychological Counselling of a state university in the spring term of 2018-2019 academic year. In the first part of the scale used as a data collection tool, the items related to the personal information of university students; In the second part, in-class smartphone cyberloafing conditions are included. One-way analysis of variance (ANOVA) was used to analyze the data. As a result of the research, students avoided in-class smartphone cyberloafing and most of them behave as "I use the internet to learn additional information about my smartphone in lessons." And "I text online instantly through applications like Whatsapp, messenger and so on." In addition, students' smartphone cyberloafing behaviors showed significant differences according to their department and internet usage.

Key Words: Smartphone, Cyberloafing/Cyberslacking.

Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Siber Aylaklık Durumları Hakkında Bir Çalışma

Öz

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışlarını incelemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, bir devlet üniversitesinin Müzik Eğitimi, Resim Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümlerinde öğrenim gören ve basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen 140 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak kullanılan ölçeğin birinci bölümünde üniversite öğrencilerinin kişisel bilgilerine ilişkin maddeler; ikinci bölümünde ise ders içi akıllı telefon siber aylaklık durumlarına ilişkin maddeler yer almaktadır. Elde edilen verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber davranışlarından kaçındıkları ve en çok "Derslerde akıllı telefonumdan dersle ilgili ek bilgileri öğrenmek için internet kullanımım." ve "Derslerde akıllı telefonumdan diğer insanlarla whatsapp, messenger vb. uygulamalar üzerinden çevrimiçi/online olarak anlık mesajlaşırım." davranışlarını gösterdikleri sonucuna varılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışının bölüm ve internet kullanma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Siber Aylaklık/Sanal Kaytarma

*¹**Corresponding Author:** Millî Eğitim Uzmanı, Millî Eğitim Bakanlığı, meltem.gulnar@meb.gov.tr.

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, unsalh@gazi.edu.tr

Giriş

İnternet, bilgisayar ve mobil teknolojiler her geçen gün yaşamın bir parçası haline gelmeye devam etmektedir. Bilişim teknolojileri alanındaki gelişmeler eğitim hayatımızı derinden etkileyerek okul yönetiminden, ders sürecine kadar eğitim hayatımızda önemli bir yere sahip olmuştur. İnternet kullanım alanlarının artması ve internetin eğitim ortamlarında kullanılmaya başlaması internet kullanımını üzerinde durulması gerekli önemli bir konu hâline getirmiştir (Yağcı ve Yüceler, 2016). İnternet, eğitim ortamlarında kullanılmaya başlanmasıyla birlikte eğitim ortamlarında bazı sorunların ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Brubaker, 2006). Akıllı telefon, tablet ve bilgisayar gibi araçlar ile internete erişimin kolaylaşması ve bu araçlara kolay erişilmesi bu sorunu artırmıştır (Akbulut, Dursun, Dönmez ve Şahin, 2016).

Özellikle akıllı telefonlar iletişimden eğitime, alışverişten vatandaşlığa, sosyalleşmeden sağlığa hayatımızı kolaylaştırmış ve her alana girmiştir. Ancak, bu teknoloji kullanıcılar üzerinde bazı olumsuz etkilere sebep olduğu da görülmüştür.

Bu sebeple araştırmaların son zamanlarda akıllı telefon bağımlılığına yöneldiğini görmekteyiz. Akıllı telefon bağımlılığı ders içi ve ders dışında siber aylaklık gibi birçok soruna sebep olmaktadır (Choi, Lee, and Ha, 2012).Yapılan bir araştırmada lisans öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığının %48 oranlarında olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Aljomaa, Qudah, Albursan, Bakhiet, and Abduljabbar, 2016).

Siber Aylaklık

Teknolojinin günlük hayatın bir parçası hâline gelmesi siber aylaklık kavramını popüler hâle getirmiştir. Siber aylaklık çalışanların iş yeri internetini iş dışı alanlarda kendi özel amaçları doğrultusunda kullanmaları olarak ortaya atılmıştır (Bağrıaçık Yılmaz, 2017). Eğitim alanında ise siber aylaklık; internetin eğitim amacı dışında kullanımı ve bu durumun teknolojinin eğitime başarılı şekilde entegre edilmesinde bir engel olarak tanımlanmıştır (Karaoğlan Yılmaz, Öztürk, Sezer ve Karademir, 2015). Alan yazın çalışmaları incelendiğinde çoğu çalışmanın iş hayatı üzerine yapıldığı görülmektedir. Ancak eğitim ortamlarında bilgi teknolojilerinin kullanımı (EBA, akıllı telefon, tablet, akıllı tahta) eğitimde siber aylaklık kavramını gündeme getirmiştir. Eğitimde, siber aylaklık davranışları, öğrenci öğrenmesinden öğretmen motivasyonuna kadar birçok davranışı olumsuz yönde etkileyebilir ve eğitim kalitesini düşürebilir (Coşkun ve Gökçearslan, 2019). Bu sebeple siber aylaklık davranışı üzerine eğilmekte fayda bulunmaktadır.

Siber aylaklık konusunda yapılan çalışmalara göre öğrenciler eğlenmek, internette gezinmek, sosyal ağları kullanmak ve video izlemek amacıyla yoğun olarak akıllı telefon kullanmaktadır (Rebold and Gates, 2013; Lepp, Li and Barkley, 2015; Lepp, Barkley, Sanders, Gezgin ve Çakır, 2016; Gezgin, Çakır ve Yıldırım, 2018). Öğrenciler akıllı telefonlarını okula getirerek, ders esnasında da bahsi geçen davranışları sergilemektedir. Lepp, Barkley ve Karpinski (2015) çalışmalarında, öğrencilerin sınıf içerisinde sıkıldıklarında sosyal ağlarda dolaştıkları, akıllı telefonlarıyla ilgilendikleri ya da ödev yaparken Tweet atmak için ara verdikleri sonucuna ulaşımlardır (Young, 1998). Bu davranışı sergileyen öğrencilerin interneti aşırı kullanmalarının iş ve sosyal yaşamlarında sorunlara yol açabileceği düşünülmektedir.

Akıllı telefon ve internet erişiminin okullarda artması eğitim ortamlarında karşılaşılan siber aylaklık davranışlarının artmasına sebep olmuştur. Siber aylaklık davranışını ders içerisinde sergilemeyi doğru bulmayan öğrencilerin bile, siber aylaklık davranışı sergiledikleri görülmektedir (Arabacı, 2017). Siber aylaklık davranışları genel olarak; sosyal medya kullanma, haber ve spor web sitelerinde gezinme, e-posta gönderme/alma, oyun oynama, müzik indirme ve sohbet etme şeklinde sıralanmaktadır (Ugrin, Pearson and Odom, 2008; Garrett and Danziger, 2008; Yasar ve Yurdugül, 2013). Alanyazındaki çalışmaların sonucuna göre, siber aylaklık davranışının öğrenmeye engel olabileceği ve eğitim kalitesini olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Askew, 2012; Karaoğlan Yılmaz ve diğ., 2015; Bağrıaçık Yılmaz, 2016). Ders sırasında öğrencilerin siber aylaklık davranışı göstermeleri öğrencilerin derse yönelik ilgilerinin azalmasına ve dikkatlerinin dağılmasına sebep olmaktadır. Bu sebeple öğretmen, dersin hedeflerine ulaşmakta zorlanmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında üniversite, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışlarını belirlemek, akıllı telefon teknolojisinin ve internetin eğitime entegrasyonunda araştırmacılar için önemli bir basamak olacaktır. Bu sebeple üniversite, öğrencilerin akıllı telefon, internet gibi bilgi iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmaları beklenmektedir. Eğitim alanında öğrencilerin akıllı telefon siber aylıklık durumlarının günümüz için öneminden ve bu konuda yeterli araştırmanın yapılmadığından bu çalışmada lisans öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışlarının incelenmesinin gerekliliği önemli görülmektedir.

Bu araştırmanın amacı; lisans öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışlarını incelemektir.

1. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık düzeyi nedir?
2. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık düzeyi bölüme göre değişmekte midir?
3. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı internet kullanma oranlarına göre değişmekte midir?
4. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı sosyal medya kullanma düzeyine göre değişmekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma tarama modeli kullanarak, üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylıklık durumlarını, bölüme, internet kullanma sıklıkları ve sosyal medya kullanma sıklıkları durumlarına göre incelemeyi amaçlamaktadır. Hâlen var olan bir durumu veya geçmişteki bir durumu betimlemeye çalışan modele tarama modeli denir. Tarama modelinde, araştırma konusunu kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır, durum hiçbir şekilde etkilenmeye veya değiştirilmeye çalışılmaz (Karasar, 2009). Bu modelde veriler, cevaplayan kişilere ait yüzdeler ve sıklık dereceleri şeklinde cetvel hâline getirilir ve rapor edilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013).

Çalışma Grubu

Bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı, bahar döneminde 1., 2. ve 3. sınıfa devam eden (Müzik Eğitimi 2., Resim Eğitimi 2. ve 3., Sosyal Bilgiler Eğitimi 1. ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde ise 1. sınıf) okuyan 140 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma grubu basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan çalışma grubundaki öğrencilerin demografik özellikleri; bölüm değişkeni açısından incelenmiş, elde edilen bulgular yorumlanarak aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1. Üniversite Öğrencilerinin Bölüme Göre Dağılımı

Bölüm	N	%
Müzik Eğitimi	22	15.7
Resim Eğitimi	45	32.1
Sosyal Bilgiler Eğitimi	50	35.7
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	23	16.4
Toplam	140	100.0

Tablo 1'deki öğrencilerin bölümlerine göre dağılımı incelendiğinde; büyük çoğunluğunun sırasıyla sosyal bilgiler ve resim eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerden oluştuğu söylenebilir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada ders içi akıllı telefon siber aylaklık durumlarıyla ilgili veri toplamak amacıyla kişisel bilgiler formu ve Blau, Yang ve Ward-Cook (2006) tarafından geliştirilen ve Polat (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan Siber Aylaklık Ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel bilgi formunda “Sınıfınız”, “Günde ortalama kaç saat internet kullanıyorsunuz?” ve “Sosyal medya üzerinde ne sıklıkla paylaşım yapıyorsunuz?” soruları yer almaktadır. Siber aylaklık ölçeği iç tutarlık sayısı $\alpha=.93$ ' tür. Benzer ölçeklerle gerçekleştirilen geçerlik sınavında, DATSAÖ ile diğer ölçeklere ait "sosyal ağ bağımlılığı" ve "arama" alt boyutları arasında aynı yönde orta ve yüksek düzeyde ilişki bulunmuş, belirlenen faktör yapısının ölçeğin orijinali ile benzer bir uyum gösterdiği görülmüştür. Bu sonuçlar, DATSAÖ' ü geçerlik ve güvenilirlik açısından, üniversite öğrencilerinin derslerde akıllı telefonları üzerinden gerçekleştirdikleri siber aylaklık düzeyini belirlemede uygun bir yardımcı araç olduğunu göstermektedir (Polat, 2018).

Veri Analizi

Bu araştırmada, verilerin analizinde SPSS 23 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular

1. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık düzeyi nedir?
Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık düzeyi ile ilgili sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Ders İçi Siber Aylaklık Ortalamaları

Madde Ortalama ve Varyansları			
	N	\bar{X}	Ss
M1	140	3.14	1.360
M2	140	2.58	1.163
M3	140	2.61	1.387
M4	140	2.61	1.301
M5	140	3.39	1.312
M6	140	2.01	1.220
M7	140	2.29	1.328
M8	140	2.11	1.312
M9	140	2.16	1.371
M10	140	1.64	1.126
M11	140	1.53	1.000
M12	140	2.04	1.354
M13	140	2.31	1.414
M14	140	1.56	1.236
M15	140	1.80	1.304
M16	140	1.67	1.214
Toplam	140	2.22	

Öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık düzeyi genel ortalaması 2.22 olarak belirlenmiştir. Bu bulgu, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık düzeylerinin düşük olduğunu başka bir ifadeyle öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışlarından kaçındıkları şeklinde yorumlanabilir.

Ayrıca öğrencilerin en çok madde M5’te ($\bar{X}=3.39$) yer alan “Derslerde akıllı telefonumdan dersle ilgili ek bilgileri öğrenmek için internet kullanım.” ve madde M1’de ($\bar{X}=3.14$) “Derslerde akıllı telefonumdan diğer insanlarla

whatsapp, messenger vb. uygulamalar üzerinden çevrimiçi/online olarak anlık mesajlaşırım.” siber aylaklık davranışını sergilediği görülmüştür.

Öğrencilerin en az madde M11’de ($x=1.53$) yer alan “Derslerde akıllı telefonumdan kişisel eşyalar almak için çevrimiçi/online alışveriş yaparım.” ve madde M14’ te ($x=1.56$) yer alan “Derslerde akıllı telefonumdan online oyunlar indiririm” siber aylaklık davranışı sergilediği görülmüştür.

2. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı bölüme göre değişmekte midir?

Tablo 3. Öğrencilerin Bölümlere Göre Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylaklık Davranışı Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Bölüm	N	\bar{X}	SS
Müzik Eğitimi	22	42.14	20.308
Resim Eğitimi	45	31.73	10.327
Sosyal Bilgiler Eğitimi	50	33.58	13.991
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	23	40.26	13.572
Müzik Eğitimi	140	35.43	14.521

Tablo 3’te görüldüğü gibi bölümlere göre ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ortalamaları Müzik Eğitimi Bölümü ($\bar{X}= 42.14$), Resim Eğitimi Bölümü ($\bar{X}= 31.73$), Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü ($\bar{X}= 33.58$), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü ($\bar{X}= 40.26$) ve Müzik Eğitimi Bölümü ($\bar{X}= 35.43$) şeklindedir.

Öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı bölüme göre incelenmiş ve uygulanan tek faktörlü varyans analiz sonucu Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylaklık Davranışı Ortalama Puanları ile Bölüme Yönelik Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	2312.2	3	770. 76			
Grup İçi	26998.00	136	198.515	3.88	0.01*	Resim-müzik
Toplam	29310.286	139				

* $p<0.05$

Tablo 4’te görüldüğü gibi öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ortalamaları bölüme göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F_{(3, 136)}= 3.88$ $p<.05$). Varyansların homojen olması nedeniyle ($p>.05$) bölümler arası ikili karşılaştırmalar için Post Hoc testlerinden Tukey kullanılmıştır. Tukey testi sonuçları incelendiğinde, müzik bölümü öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ortalamaları ikili karşılaştırmalarının resim bölümü öğrencileri ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

3. Üniversite öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı internet kullanma oranlarına göre değişmekte midir?

Tablo 5. Öğrencilerin İnternet Kullanma Oranlarına Göre Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylaklık Davranışı Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Tablo 5'te görüldüğü gibi internet kullanma oranlarına göre öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı ortalamaları 1-4 saat ($\bar{X}= 33.23$), 5-8 saat ($\bar{X}= 36.41$) ve 9 saat ve üstü ($\bar{X}= 44.40$) şeklindedir.

Öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı internet kullanma sıklığına göre incelenmiş ve uygulanan tek faktörlü varyans analiz sonucu Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylıklık Davranışı Ortalama Puanları ile İnternet kullanma sıklığına Yönelik Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1639,506	2	819.75			
Grup İçi	27670,780	137	201.976	4.05	0.01*	1-4 saat 9 saat ve üstü
Toplam	29310,286	139				

* $p < 0.05$

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı ortalamaları internet kullanma sıklığına göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F(2, 137)= 4.05$ $p < .05$). Varyansların homojen olması nedeniyle ($p > .05$) bölümler arası ikili karşılaştırmalar için Post Hoc testlerinden Tukey kullanılmıştır. Tukey testi sonuçları incelendiğinde, 1-4 saat arasında internet kullanan öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı ortalamaları ikili karşılaştırmalarının 9 saat ve üstü internet kullanan öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir.

4. Öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı sosyal medya kullanma oranlarına göre değişmekte midir?

Tablo 7. Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanma Oranlarına Göre Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylıklık Davranışı Puanlarının Betimsel İstatistikleri

İnternet Kullanma	N	\bar{X}	SS
1-4 saat	81	33.23	1.440
5-8 saat	44	36.41	2.095
9 saat ve üstü	15	44.40	5.309
Toplam	140	35.43	1.227

Sosyal Medya	N	\bar{X}	SS
Her gün	19	37.21	4.742
Haftada bir gün	30	39.80	2.203
Ayda bir kaç gün	91	33.62	1.418
Toplam	140	35.43	1.227

Tablo 7'de görüldüğü gibi sosyal medya kullanma oranlarına göre öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı ortalamaları her gün ($\bar{X}= 37.21$), haftada bir gün ($\bar{X}= 39.80$) ve ayda birkaç gün ($\bar{X}= 33.62$) şeklindedir.

Öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylıklık davranışı sosyal medya kullanma durumuna göre incelenmiş ve uygulanan tek faktörlü varyans analiz sonucu Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Ders İçi Akıllı Telefon Siber Aylıklık Davranışı Ortalama Puanları İle Sosyal Medya Kullanma Durumuna Yönelik Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	f	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	932.789	2	466.395	2.25	0,10	
Grup İçi	28377.496	137	207.135			
Toplam	29310.286	139				

* $p < 0.05$

Tablo 8’de görüldüğü gibi öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık ortalamaları sosyal medya kullanma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($F(2, 137) = 2.25$ $p > .05$). Bu bulgu, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ortalamaları ile sosyal medya kullanma durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı bölümüne, internet kullanma sıklıkları ile sosyal medya kullanma sıklıkları açısından incelenmesine ilişkin istatistiksel çözümlenmeleri içeren araştırma bulguları ortaya konulmuştur.

Araştırmanın sonucunda öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık düzeyi genel ortalamasının düşük olduğu yani öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışlarından kaçındıkları görülmüştür. Öğrencilerin en çok “Derslerde akıllı telefonumdan dersle ilgili ek bilgileri öğrenmek için internet kullanırım.” ve “Derslerde akıllı telefonumdan diğer insanlarla whatsapp, messenger vb. uygulamalar üzerinden çevrimiçi/online olarak anlık mesajlaşırım.” siber aylaklık davranışını sergilediği görülmüştür. Bu bulgu, alanyazında yapılan araştırmalarla paralel bir bulgudur. Ergün ve Altun (2012) yaptıkları araştırmada, öğrencilerin siber aylaklık davranışlarının dersten sıkılma ve internet ortamındaki paylaşımları merak etme nedenleriyle olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Yaşar ve Yurdugül (2013) ise öğrencilerin en çok sergiledikleri siber aylaklık davranışları paylaşım boyutunun altında mesajlaşma ve sosyal ağlarla ilgili etkinlikler olduğu sonucunu bulmuşlardır. Şenel, Günaydın, Sarıtaş ve Çiğdem (2019) araştırmalarında öğrencilerin en fazla yaptıkları siber aylaklık davranışının paylaşım boyutundaki etkinliklerle ilgili olduğu sonucunu bulmuşlardır. Öğrencilerin daha çok sosyal ağlarda siber aylaklık davranışını sergilemesi, sosyal medyanın öğrencilerin kendilerini daha az yalnız ve daha rahat hissetmelerini sağlamasından kaynaklanabilir. Böylece öğrenciler, sosyal desteğe her zaman erişmiş olurlar.

Araştırma sonucunda öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışının bölümüne göre anlamlı bir şekilde değiştiği görülmüştür. Müzik bölümü öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışı ile resim bölümü öğrencilerinin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Araştırmada öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışının internet kullanma sıklıklarına göre anlamlı bir şekilde değiştiği görülmüştür. 1-4 saat arası internet kullanan öğrenciler ile 9 saat ve üstü internet kullanan öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışları arasında ilişki bulunmuştur. Şenel, Günaydın, Sarıtaş ve Çiğdem (2019) çalışmalarında akıllı telefonu olan, internette daha fazla vakit geçiren ve kullandığı uygulama sayısı fazla olan bireylerin daha çok siber aylaklık davranışı gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. İnternet üzerinde daha fazla vakit geçiren öğrencilerin daha fazla siber aylaklık davranışları göstermesi beklenen bir durumdur. Öğrencilerin internet bağımlılığını ders sürecine yansıtması olasıdır.

Araştırma sonucunda öğrencilerin ders içi akıllı telefon siber aylaklık davranışlarının sosyal medya kullanma sıklıklarına göre anlamlı bir şekilde değişmediği görülmektedir. Gezgün ve Çakır (2016) tarafından 475 lise öğrencisinin katılımı ile yapılan çalışmada, öğrencilerin özellikle akıllı telefonlarını sıklıkla kullandıkları belirtilmiştir. Öğrencilerin akıllı telefonlarını yoğun olarak sosyal ağlarda gezinmek, fotoğraf paylaşmak, arkadaşları ile iletişime geçmek, video seyretmek, müzik dinlemek amaçlarıyla kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Gezgün, Arslantaş ve Şumuer (2018) yaptıkları çalışmada öğrencilerin siber aylaklık düzeylerinin takip ettikleri sosyal medya hesabı sayısı ve sosyal medyayı kontrol etme sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığını bulmuştur.

Bazı araştırmacılar siber aylaklık davranışı ile akıllı telefon bağımlılığı arasında pozitif yönde ilişki bulunduğunu bulmuşlardır. Artan telefon bağımlılığı artan siber aylaklık davranışı demektir (Gökçearslan, Uluyol ve Şahin; 2018). Bu sebeple akıllı telefon bağımlılığı ile siber aylaklık arasındaki ilişkiyi incelen araştırmalar yapılması alanyazına katkı sağlayabilir.

Öğrencilerin farklı derslerde, farklı öğretim süreçlerinde siber aylıklık düzeylerinin nasıl değiştiğinin araştırılması alanyazına katkı sağlayabilir. Farklı öğretim üyesi, konu ve ders etkinliklerinin bu davranışlarda ne tür değişikliklere neden olduğunun bilinmesi, siber aylıklık probleminin çözümünde önemli bir adım olabilir.

Ayrıca bu araştırma sadece eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Farklı fakültelerde okuyan öğrencilerin siber kaytarma davranışlarının incelenmesi alanyazına katkı sağlayabilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin bölüm memnuniyetleri, mezun oldukları lise türleri, akademik başarıları ve kullandıkları sosyal ağ uygulamalarının da siber aylıklık düzeyleri ile ilişkisi incelenebilir.

Kaynakça

- Aljomaa, S. S., Qudah, M. F. A., Albursan, I. S., Bakhiet, S. F., & Abduljabbar, A. S. (2016). Smartphone addiction among university students in the light of some variables. *Computers in Human Behavior*, 61, 155–164. <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2016>.
- Arabacı, İ. (2017). Investigation facultyofeducationstudents' cyberloafingbehaviors in termsofvarious variables. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 16(1).
- Askew, K. L. (2012). *The relationship between cyberloafing and task performance and an examination of the theory of planned behavior as a model of cyberloafing*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). University of South Florida, USA.
- Bağrıaçık Yılmaz, A. (2017). Lisansüstü Öğrencilerinin Siber Aylıklık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Karma Bir Çalışma. *Journal of Kırşehir Education Faculty*, 18(2).
- Blau, G., Yang, Y. & Ward-Cook, K. (2006). Testing a measure of cyberloafing. *Journal of Allied Health*, 35(1), 9-17.
- Brubaker, A. T. (2006). *Faculty perceptions of the impact of student laptop use in a wireless internet environment on the classroom learning environment and teaching information and library science*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). University of North Carolina, Chapel Hill.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Choi, H. S., Lee, H. K., & Ha, J. C. (2012). The influence of smartphone addiction on mental health, campus life and personal relations-focusing on K university students. *Journal of the Korean Data and Information Science Society*, 23(5), 1005–1015. [http:// dx.doi.org/10.7465/jkdi.2012.23.5.1005](http://dx.doi.org/10.7465/jkdi.2012.23.5.1005).
- Coşkun, T. K., ve Gökçearslan, S. (2019). Examination of Cyberloafing Studies in Education: A Content Analysis. *World Journal on Educational Technology: Current Issues*, 11(1), 94-103.
- Ergün, E., ve Altun, A. (2012). Öğrenci gözüyle siber aylıklık ve nedenleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(1), 36-53.
- Garrett, R. K., & Danziger, J. N. (2008). Disaffection orexpectedoutcomes: Understanding personal Internet use during work. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(4), 937-958.
- Gezgin, D. M., ve Çakır, Ö. (2016). Analysis of nomofobicbehaviors of adoles cents regarding variousf actors. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2504-2519.
- Gezgin, D. M., Arslantaş, T. K., ve Şumuer, E. (2018). Meslek lisesi öğrencilerinin siber aylıklık düzeyinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 19(2), 408-424.
- Gezgin, D. M., Çakır, O., ve Yıldırım, S. (2018). The relationship between level sofnomophobia prevalence and Internet addiction among high school students: The factors influencing nomophobia. *International Journal of Research in Education and Science*, 4(1), 215-225.
- Gökçearslan, Ş., Uluyol, Ç., ve Şahin, S. (2018). Smartphone addiction, cyberloafing, stress and social support among university students: A path analysis. *Children and Youth Services Review*, 91, 47–54.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kalaycı, E. (2010). *Üniversite öğrencilerinin siber aylıklık davranışları ile öz düzenleme stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe University, Ankara.
- Karaoğlan Yılmaz, F. G., Yılmaz, R., Öztürk, H. T., Sezer, B., ve Karademir, T. (2015). Cyberloafing as abarrierto the successful integration of information and communication Technologies in to teaching and learning environments. *Computers in Human Behavior*, 45(April 2015), 290–298.
- Lepp, A., Barkley, J. E., Sanders, G. J., Rebold, M., & Gates, P. (2013). The relationship between cell phone use, physical and sedentary activity, and cardiore spiratory fitness in a sample of U.S. college students.

- International Journal of Behavioral Nutrition and Physical*, 10(79), 1-9.
Retrieved from <http://www.ijbnpa.org/content/10/1/79>.
- Lepp, A., Li, J., & Barkley, J. (2015). Exploring the relationships between college students' cell phone use, personality and leisure. *Computers in Human Behavior*, 43, 210-219.
- Polat, M. (2018). Derslerde akıllı telefon siber aylaklığı ölçeği (DATSAÖ): Üniversite öğrencileri için bir ölçek uyarlama çalışması. *Social Sciences Studies Journal (SSSJ Journal)*, 4(21), 3114-3127.
- Şenel, S., Günaydın, S., Sarıtaş, M. T., ve Çiğdem, H. Üniversite Öğrencilerinin Siber Aylaklık Seviyelerini Yordayan Faktörler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 95-105.
- Yaşar, S., ve Yurdugül, H. (2013). The investigation of relation between cyberloafing activities and cyberloafing behaviors in higher education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 83, 600-604.
- Ugrin, J. C., Pearson, J. M., & Odom, M. D. (2008). Profiling cyber-slackers in the workplace: demographic, cultural, and work place factors. *Journal of Internet Commerce*, 6(3), 75-89.
- Young, K. S. (1996). "Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder". *Cyber psychology and Behavior*, 1(3), 237-244.